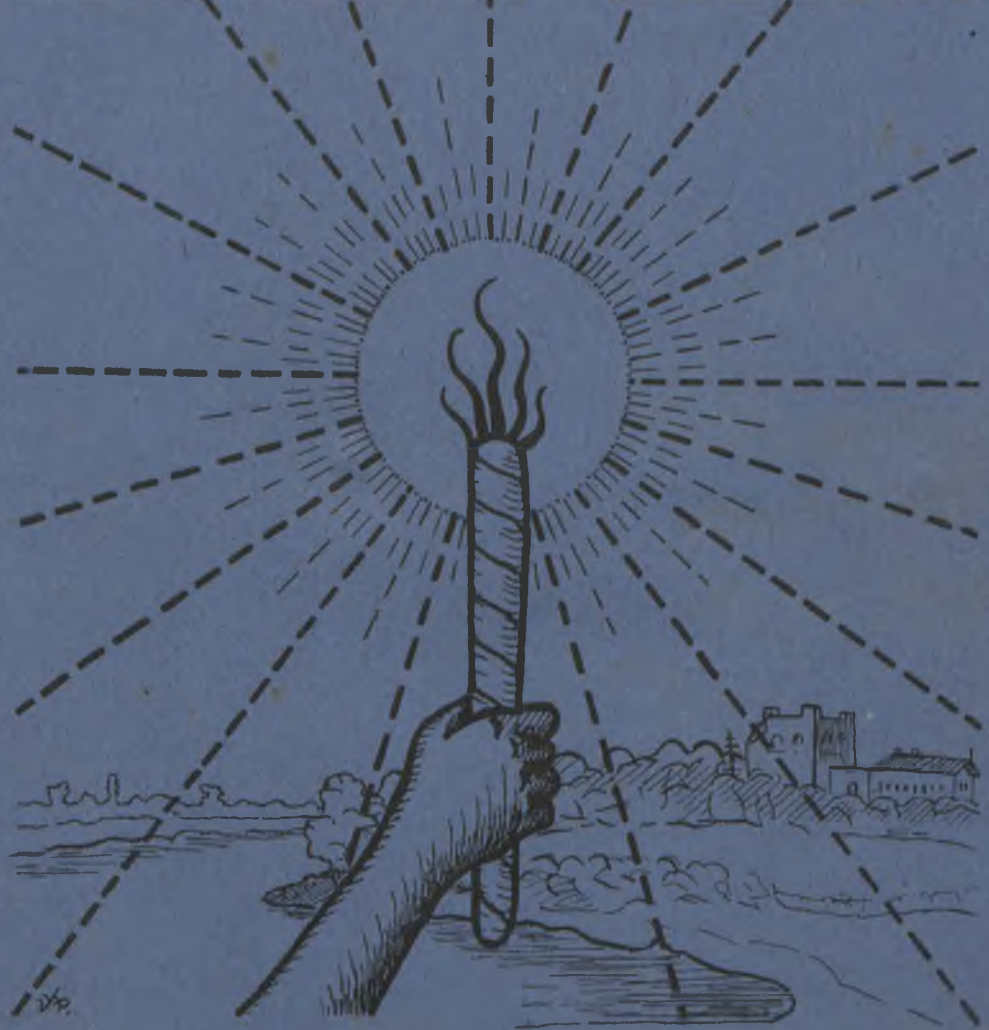

SÁROSPATAKI IFJÚSÁGI KÖZLÖNY

MUNKATÁBORI SZÁM.
1935. JÚNIUS HÓ.

SÁROSPATAKI

IFJUSÁGI KÖZLÖNY

L. ÉVFOLYAM

Főszerkesztő :
PALUMBY GYULA

Társszerkesztők :
Fűrjész István, Novotny Gyula,
Mészöly Gedeon, Lázár Gyula.

Felelős szerkesztő:
KONCZ SÁNDOR

NEMZETI MUNKATÁBOR.

Tévedés lenne azt hinni, hogy a Sárospataki Ref. Főiskola Munkatáborához, az első magyar nemzeti munkatáborhoz ezekben a sorokban íródik, vagy a német, bolgár, svájci, ausztriai példák utánzásában íródott meg az előszó. A mi munkatáborunk előhangja tizenöt évvel ezelőtt jajdult fel, Trianont sírató tizezernyi magyar harang kongásával, — céltalan életeket öngyilkosságba fojtó pisztolyok dörrenésével. A **magyar élni akarás** igazságot kereső méltatlankodása, külföldet meghatni akaró panaszkodása, „Zátony“-ról hiába tutult vészszirénázása tőr a munkatábor gondolatában és tényében magának új krátert. Valami olyasféle van születőben a magyar diáklélekben, mint ami akkor történt, midőn megfúrták a magyar alföld szíkes, sivó hátát, mélyen, az elevenig : s gyógyító, forró vizek, s hatalmas energiák szabadultak ki, szökkentek fel a felszínre.

Nekünk a munkatábor előkészítő munkája máris sok örömet hozott.

Örülünk annak, hogy **nem igaz, hogy végzetesek és át nem hidalhatók a generációk közti különbségek**. Annyi megértéssel, szeretettel, lelkesedéssel, támogatással fogadták a munkatábor tervét nemcsak a huszasok és harmincasok, hanem a negyvenesek és ötvenesek is, amennyinél többet aligha kívánhatnánk.

Örülünk, hogy **a teológus diák van ott** az útépítő munkatábor úttörő fáradságában. Ne mondja senki, hogy nem neki való. Van-e keresztelelőjánosibb foglalatosság, mint völgyet tölteni, halmot alacsonyítani, egyenetlent egyenessé, göröngyös utat simává tenni. (Lukács 3:4–5.) A testi munkával lelki utak is készülnek itt.

Örülünk az **önzetlen szolgálat** örömeinek.

Örülünk a lehetőségek **reménységének**. Nem érhet itt olyan csalódás, hogy valami nagy nyereségünk még mindig ne maradjon utána. Valljuk, hogy **ez** a munka **is nemesít**, s hisszük, hogy kicsiny előőrse vagyunk egy nagy „nemzeti inszurrekció“-nak, amely egész fajtánkat különböző munkaágakban is tudatosan egyetlen közös célért dolgozó óriási magyar nemzeti munkatáborrá teszi.

A mi munkatáborunk előszava imádság Istenhez, hogy ez így legyen.

Dr. Szabó Zoltán
teol. tandr.

A SÁROSPATAKI REF. FŐISKOLA TEOLÓGUS-DIÁKJAI
ÁLTAL RENDEZETT ELSŐ MAGYAR NEMZETI

MUNKATÁBOR

IRÁNYELVEI.

1935 június 20—július 31.

ÖSSZEÁLLÍTOTTA:

ÚJSZÁSZY KÁLMÁN DR.

TEOL. TANÁR.

I. A munkatábor célja.

A munkatábor önnevelés.

Célja: áldozatos életű, munkás, rendeltetéstudatos magyar férfiak nevelése.

Mint minden közösség, úgy a nemzet életének is alapja az áldozat. Nem egy áldozat, hanem az egész élet odaáldozása a nemzetközösségnek. Akinek teljes élete a nemzetért történik, csak az él a nemzetnek. A nemzetet csak az szereti, aki tudja azt, hogy nemzeti létét a nemzettől nyeri s ezért mindazt a létet, amit a nemzettől nyert, nem a maga érdekeiért használja fel, hanem visszaadja a nemzetnek. Nemzetünket csak a magunk érdekeinek kikapcsolásával, sőt feláldozásával szerethetjük.

Erre az áldozatos életre azonban nevelnie kell az embernek magát. Úgy élni, hogy ne magunkért éljünk, nem könnyű. Alkalmak kellene, ahol egészen a nemzetnek élünk, hogy ezáltal egyfelől elmélyítsük magunkban a nemzethez tartozás érzését, másfelől gyakoroljuk magunkat a nemzetért való áldozatos életben. Századunk legkorszerűbb ilyen alkalmá a munkatábor.

Életünk nemzetünkért áldozásának mértékét az a munka mutatja meg, amelyet teljesen a nemzetért vállalunk. Az ilyen munka pedig csak az olyan közösségben nő, ahol egyfelől mindenki a nemzetért él azáltal, hogy a nemzetnek áldozza munkáját, másfelől ahol a végzett munka olyan, hogy feltétlen szükséges a köznek, de kizárja azt a lehetőséget, hogy belőle az egyénnek közvetlen haszna legyen.

A munkatáborok nehéz fizikai munkavállalása ezt biztosítja a szellemi pályákra készülő magyar ifjúságnak. Ugyanekkor azonban szociális vonatkozásban is nevel, mert a testi munka értékét és rajta keresztül a testi munkát végző testvér magyar embert csak az tudja igazán megbecsülni, aki maga is végzett ilyent.

Végül, a nemzetért élni csak az tud, aki nemcsak hisz nemzete rendeltetésében a nemzetek között, hanem ismeri is ezt a rendeltetést. A rendeltetéstudat erő, amelyből a nemzetért való áldozat lelke táplálkozik, a rendeltetés felismerése pedig útmutató, amelyik megszabja a nemzetért való áldozatos élet útját.

A mai magyar élet legsúlyosabb következményű baja a nemzeti rendeltetés-hitnek, de méginkább a nemzeti rendeltetés felismerésének a hiánya. Aki nem

látja nemzetének rendeltetését a többi nemzet között, az a maga rendeltetését sem látja a nemzetben, tehát áldozni sem tud azért. Aldozatnak csak az a munka nevezhető, amely egy igaznak felismert célért történik. A munkatábor erre a kétős rendeltetésre és ismeretre: a magunk nemzeti és nemzetünk európai rendeltetésének felismerésére nevel abban a szellemi foglalkoztatásban, amelyben a testi munka mellett a munkatáborozókat részesíti.

II. A munkatábor feladata.

A munkatábor egy konkrét feladat kitűzésével igyekszik célját elérni.

A sárospataki ref. főiskola teológus-ifjainak munkatáborra ezt abban találta meg, hogy negyven jelentkezett diákjával és két tanárával 1935. június 20-án táborba száll és július 31-ig, azaz összesen hat héten át részt vesz a Sárospatak, Sátoraljaujhely határában, Károlyfalva és Rudabányácska között épülő vármegyei út egy szakasza alapmunkálatainak elkészítésében. Ugyanekkor meghívott előadók által gondoskodik arról, hogy a tábor résztvevői alaposabb tájékozást szerezzenek a mai magyar élet rendeltetéstudatot formáló kérdései felől.

E feladat megvalósításában segítségére van a munkatábornak Zemplénnvármegye törvényhatósága, amely a munkaalkalom megadása mellett a tábor életéhez szükséges anyagi eszközöket biztosítja, valamint a sátoraljaujhelyi és sárospataki zászlóaljparancsnokságok, továbbá a sárospataki főiskola, mint amelyek a szükséges felszerelést bocsátják a tábor és a taborozók rendelkezésére.

III. A munkatábor élete.

1. A munkatábor keretei. A munkatábor kereteit a cserkész táborok és a nyári diákkonferenciák keretei szolgáltatják, mint amelyek a nagyobb közösségek szabadban élését máig a legjobban megvalósították és mint amelyek közösségi formái, valamint évtizedes tapasztalatai a munkatábor sajátos célja érdekében a legcélszerűbben felhasználhatók.

2. A munkatábor rendezője. A munkatábor rendezője a sárospataki Főiskola. A sárospataki ref. főiskola négyszázéves multja alatt mindig időben adott helyet a korszerű megmozdulásoknak és diákjai ilyen törekvéseit friss szellemi életével állandóan táplálta és segítette. Mint a munkatábor rendezője, biztosítja annak egészséges keresztyén és nemzeti szellemét befelé, valamint tekintélyét a magyar ifjúság egyeteme és az ország közvéleménye felé.

3. A munkatábor vezetősége. A munkatábor vezetője a táborparancsnokság. A parancsnokság tagjai dr. Szabó Zoltán és dr. Újszászy Kálmán teológiai tanárok, cserkész tisztek; a zemplénnvármegyei államépítészeti hivatal kiküldött mérnöke, mint a tábor műszaki munkálatainak irányítója, továbbá a sárospataki ref. főiskolai kórház orvosa, mint a tábor egészségügyének felügyelője.

A táborparancsnokság *felelős* a munkatábor szelleméért s ezért öröködi afelett, hogy a táborban a rend és fegyelem teljes legyen, valamint hogy a tábor élete a tábor céljának megfelelő mederből ki ne mozdíttassék.

Képviselet a tábort a rendező sárospataki ref. főiskola, a vármegye és az

állami hatóságok felé. A tábor életéről a rendező sárospataki ref. főiskolát, valamint Zemplénnvármegyét állandóan informálja. Felelős informátora minden érdeklődőnek, különösen a publicisztikai célzattal érdeklődőknek.

Megállapítja a tábor teljes, továbbá heti és napi programját. A felügyelő mérnök meghallgatásával a napi munkát kiszabja. A délutáni előadások rendjét és anyagát összeállítja és megfelelő előadókról gondoskodik.

Kormányozza a tábort a tábor résztvevőinek bevonásával oly módon, hogy a tábori csoportok, illetve őrsök vezetőivel naponta megbeszélést tart és a tábori élet és munka ellenőrzésében azoknak részt juttat.

Beosztja a táborozókat a munkatábor idejére csoportokba, illetve őrsökbe.

Propagandát fejt ki a munkatábor gondolatának népszerűsítése mellett és minden rendelkezésére álló eszközzel gondoskodik arról, hogy a magyar ifjúságnak mind szélesebb rétegei kapcsolódjanak be a munkatáborok munkaközösségébe. Ez okból a jelen munkatábort nem tekinti egyetlen alkalomnak, hanem a jövő esztendei munkatábor megrendezéséről gondoskodik.

4. A tábor tagjai. A tábor tagjainak zömét a sárospataki ref. főiskola teol. akadémiájának önként jelentkezett tagjai alkotják. Hozzájuk csatlakoznak a sárospataki ref. főiskola gimnáziumának végzett, azaz érettségizett növendékei és a sárospataki református tanítóképzőintézet képesítőként, illetve 18 ik életévüket betöltött növendékei közül korlátozott számban az önkéntes jelentkezők. Hogy a munkatábor egyetemes magyar jellege kiemeltessék, a táborparancsnokság az építőszellemű magyar ifjúsági mozgalmaknak alkalmat ad arra, hogy magukat a munkatáborban két-két tagjukkal képviseltessék. Ezeket a mozgalmakat, illetve egyesületeket levélben hívja meg a táborparancsnokság.

A tábor tagjai önként vállalkoznak a tábori munkára, de jelentkezésük kötelező érvényű. Aki a munkatáborba meghatározott időre jelentkezett, az a táborból önkényesen el nem távozhatik és magára nézve a tábor szabályait és rendjét kötelezőnek ismerte el.

A tábor tagjai, mielőtt a parancsnokság őket a táborba befogadná, vizsgálaton esnek keresztül. Ez a vizsgálat elsősorban orvosi természetű és ennek alapján a parancsnokság csak azokat veszi fel, akiket a vizsgálat egészségeseknek és a tábor erős testi munkája végzésére alkalmasnak talál. De kiterjed a parancsnokság vizsgálata a jelentkezők lelkiületére is, mivel tudatában van annak, hogy építő szellemű munka csak olyan közösségben folyhat, amelynek tagjai nemcsak rokon szelleműek, hanem, tekintettel arra, hogy a munkatábor hangsúlyozottan nemzeti célok szolgálatában áll, szellemiségükönél fogva alkalmasok a tábor nemzeti és nevelő céljainak szolgálatára. Erre tekintettel a parancsnokság a táborba csak azokat veszi fel, akikről tudja, vagy remélheti azt, hogy 1. a munkatábor célját és nemzeti rendeltetését értik és magukévá is teszik. 2. Akik látják a munkatábor jelentőségét a maguk egyéni életében. 3. Akiknek az a hitük, hogy a munkatábor Isten rendelése a jelen időben a magyar diákság és ezen túl az egész magyar ifjúság számára, mint a magyar ifjúság egyetlen olyan munkaközössége, amelynek gyümölcseit már a jelenben élvezheti és értékelheti a nemzet. 4. Akik mindezeknek a szempontoknak a birtokában elég erősek ahhoz, hogy önként alávegyék magukat a munkatábor fegyelmi szabályainak és azoknak, valamint az azokat képviselő feletteseiknek feltétlenül engedelmeskedjenek. A parancs-

nokság minden erejével arra törekszik, hogy a munkatáborok gondolatát az ország minden diákja, sőt minden magyar ifjú előtt propagálja de éppen azért, mert hite szerint a munkatáborok hivatva vannak arra, hogy a magyar ifjúságban egy eddig még nem tapasztalt arányú fordulatot teremtsenek a pozitív magyarság irányában, az első magyar munkatábort kiváltságnak fogja fel, amely kiváltságban csak olyanok részesülhetnek, akiknek áldozata elegendő erő és példa lesz arra, hogy tőlük lökést kapjon a magyar ifjúság egyeteme is.

A tábor tagjai csoportokba, illetve őrsökbe vannak osztva. A parancsnokság tagjain kívül a csoport-, illetve őrsvezetőnek engedelmességgel tartoznak, ami azt jelenti, hogy a jó rend és békesség érdekében feletteseiktől feltétlenül függenek. Tábori életük szűkebb keretét a csoport képezi. Ennek keretében végzik munkájukat, laknak és étkeznek, kezelik szerszámaikat, illetve munkaeszközöket.

5. A munkatábor munkája. A tábor munkája kettős: testi és szellemi munka.

A *testi munka* hétórás. Kora reggeltől ebéddídig tart. Anyaga az említett útszakasz egy részén a földmunkálatok elvégzése a munkatábor mérnökének irányítása és felügyelete alatt. A végzett munka napi mennyiségére irányadó az, hogy a táborozók munkájának ellenértéke kétszer annyi legyen, mint a tábor egy napi ellátásának összköltsége, hogy ily módon a táborozók munkájával számottevő összeg takaríttassék meg azzal a céllal, hogy az így megtakarított pénzösszeg további közmunkára fordíthatassék. Tekintettel erre, a táborban mindenki részt vesz a testi munkában, aki a tábor tagja. A táborban történő balesetek, vagy megbetegedések esetén a táborozók, mint OTI tagok kezelhetnek.

A *szellemi munka* idejét a délutánok adják. Pontosabban: egy héten három délután. Anyagát azok az előadások szolgáltatják, amelyeket a táborparancsnokság az egyéni és nemzeti rendeltetéstudat erősítésére a tábor rendjébe beiktat. Az előadások és a kapcsolatos megbeszélések vezetői az idősebb és fiatalabb generáció irányadó személyiségei közül felkért előadók akik, mint a tábor vendégei azokon a napokon, mikor előadásaikat tartják a táborban tartózkodhatnak. Az előadásokról a táborozók jegyzeteket készítenek. Az előadások figyelmes kíséréséről a jegyzetek esetleges bemutatásával tesznek bizonyosságot.

A testi és szellemi munkát kiegészíti, elsősorban azonban az egyoldalú testmozgás ellensúlyozására szolgál az a két délután hetenként, amelyeken katonai rendszerű testedző gyakorlatokat végeznek a táborozók. Ezek a gyakorlatok, tekintettel arra, hogy a tábor a sátorlajuhelyi honvédegyalogszászlóalj lötéreinek közelében van, lövészkiképzéssel vannak összekötve. A kiképzést a zászlóalj által a tábor rendelkezésére bocsátott tisztesek végzik. A kiképzésen való részvétel éppúgy kötelező, mint a tábor egyéb munkájának vállalása. Felmentést alóla a parancsnokság nem ad.

6. Munkaszünet és pihenés a munkatáborban. Délelőtti munkaközben félórás, ebéd után háromórás, vacsora előtt és után egy—egyórás pihenő. A pihenő időt a táborozók tetszés szerint töltik el. Hetenként szombat délután és vasárnap teljes munkaszünet. Szombat délutánokon kisebb kirándulások tartóznak, vasárnapokon a tábor tagjai istentiszteleten tartoznak részt venni.

7. Eltávozás a táborból. A tábort, illetve munkahelyet engedély nélkül elhagyni nem szabad. Munkanapok alatt egyébként is csak indokolt esetekben ad eltávozási engedélyt a parancsnokság, akkor is csak kisebb távolságra és rövidebb időre. Nagyobb távolságra, vagy hosszabb időre való eltávozásra csak a munkaszünetnapokon kapnak engedélyt a táborozók s ez esetben is csak korlátozott számban.

8. Látogatások a táborban. A tábort meglátogatni csak munkaszünetekkor és csak a parancsnokság engedélyével, illetve tudtával lehet. Kivételt ez alól csak az ellenőrző látogatások, valamint a tábor felettes hatóságainak a látogatásai képezhetnek. Idegeneknek a tábor területén tartózkodni engedély nélkül szigorúan tilos.

9. A munkatáborozók életszükségletei. A munkatábor parancsnoksága gondoskodik a táborozók életszükségleteihez szükséges lehetőségek megteremtéséről, azaz a munkatáborozók lakásáról, hálólhelyéről, táplálkozásáról, ruházatáról, felszereléséről, a mosásról és a munkaeszközök beszerzéséről.

Lakásul sátrak állanak a táborozók rendelkezésére, amelyekben őrök, illetve csoportok szerint találhatnak beosztást a táborozók. A sátrak a munkahelytől 10 percrenyire patak és ivóvíz közelében vannak felverve és berendezésük a cserkész-táborokéval azonos.

A *hálás* szalmazsákokon történik. Szalmazsákról és takarókról a táborparancsnokság gondoskodik, lepedőt a táborozók tartoznak hozni magukkal.

A *táplálkozás* négyszeri, azaz reggeli, tízórai, ebéd és vacsora. A táplálék egyszerű, de bőséges. Előállítja egy tábori szakács a naponként beosztott táborozók segítségével.

A *ruházat* katonai zsávolyruha és áll bakkancsból, vagy utászcsizmából, nadrágból, kabátból, sapkából és övből. — A sapkán a sapkarózsa helyett a munkatábor tagjai külön jelvényt viselnek munkatábor jelzéssel, hogy így a hadsereg kötelékébe tartozóktól megkülönböztessenek. A táborozóknak ez a hivatalos egyenruhája és ezért ezt tartoznak viselni munka után és kivonulásokkor, valamint a kiképző gyakorlatokon, továbbá mindenütt és minden olyan alkalomkor, amikor a tábor egységét és hivatalos, nemzeti munka jellegét kifelé is dokumentálni kell. Munkához a magukkal hozott könnyű nyári ruhát, lehetőleg klottnadrágot és trikót, illetve inget viselnek a táborozók. Egyéb ruházati cikkekről is maguk gondoskodnak a táborozók.

Mosásról a táborparancsnokság gondoskodik.

Az étkezésekhez szükséges *edényekről* szintén a parancsnokság gondoskodik, ellenben evőeszközöket (kanalat, villát) a táborozók tartoznak hozni magukkal.

A munkához szükséges *eszközök* beszerzéséről a táborparancsnokság gondoskodik, de épségükért és karbantartásukért a tábor tagjai egyéneként felelősek. Minden egyéb, itt meg nem említett, de a tábori élethez szükséges kellékről a táborozók maguk gondoskodnak.

10. A munkatáborozók napirendje. Ébresztő $\frac{1}{2}$ 5 óraker. Mosdás, reggeli, ima. Munka: 5 órától 12 óráig. Közben félórás pihenés, tízóraival. Ebéd: $\frac{1}{2}$ 1 óraker. Szabadfoglalkozás 4 óráig.

Előadások: 4 órától 6 óráig. Amikor az előadások helyét kiképzés foglalja el, a délutáni szabadidő megrövidül.

Vacsora: 7 órakor. Áhítat, esetenként esti tábortűzzel összekötve 8 órától. Takaródó 9 órakor.

11. A munkatábor délutáni előadásainak rendje. A mai magyar szellemi életet tárgyaló előadások hat téma körül csoportosulnak, olymódon, hogy mind-egyik hétre egy előadócsoport esik. Az előadások elrendezése a következő:

Első hét: Új törekvések a magyar népismeretben (néprajz, néplélektan, falu).

Második hét: Új törekvések a magyar művészetben.

Harmadik hét: Új törekvések a magyar irodalomban.

Negyedik hét: Új törekvések a magyar politikai életben.

Ötödik hét: Új törekvések a magyar publicisztikában.

Hatodik hét: Új törekvések a magyar történetiszemlélet kialakításában.

Egy-egy előadáskörre több előadót kértünk fel az idősebb és a fiatalabb magyar nemzedék legkiválóbb képviselői közül, akik a tábor vendégei. Az előadásokat megbeszélések követik. Az előadásokon minden táborozó részt vesz.

Itt említjük meg, hogy mivel a munkatáborozók egy része öregcserkész, számukra a parancsnokság egy tisztképző tanfolyam beállításáról is gondoskodott, a délutáni szabadidő keretein belül. A tisztképző tanfolyam a Magyar Cserkészszövetség felügyelete alatt működik. A kiképzésben résztvesznek a Cserkészszövetség kiküldöttei is. A cserkész-tisztképzés vezetője: dr. Szabó Zoltán teol. tanár.

HIREINK.

Hátralékos előfizetőinket szeretettel kérve-kérjük, küldjék be tartozásaikat vagy 12.777 számú csekk számlánkon, vagy befizetési lapon. Előbbi esetben Sárospataki Hitelbank rt., utóbbi esetben széniori hivatal címére. Kedves lapunk jövőjéről van szó!

Kiadóhivatal.

Dr. Zsíros József június 7-én Debrecenben egyetemi magántanári képesítést nyert. A hálás tanítványsereg hű ragaszkodással köszönti melegszívű, tudós professzorát.

Dr. Tölgyes István a Faluszövetség igazgatója május 16-án meglátogatta a faluszemináriumunkat. Az ez alkalommal összehívott rendkívüli gyűlésen Kovács István IV. é. hh. üdvözölte az igazgatót, aki ezután a faluszeminárium és a Faluszövetség kapcsolatáról beszélt. Előadása után megbeszélés következett.

Teológiai akadémiánk végzett hallgatói június 6-án búcsúztak el a Főiskolától.

Széniorválasztás. Palumby Gyula főiskolai szénior közvetlenül husvét után a hallei egyetemre ment. Helyetteséül Koncz Sándor IV. é. teológus jelöltetett ki, akinek rendes széniorrá való választása a Köziskolai Szék jun. 14 iki ülésén történt meg. Az új szénior ekkor letette a hivatali esküt is.

Tetőtűz volt a főiskolai tápintézetben május 18 án. Az oltási munkálatokban mind a diákság, mind a város közönsége tevékeny részt vett. A tető javítása most folyik.

Első diákok: Novotny Gyula (husvétkor), Koncz Sándor (pünkösdkor).

A május 19-én Cigádon tartott Bokréta ünnepélyen résztvett a Faluszeminárium küldöttsége.

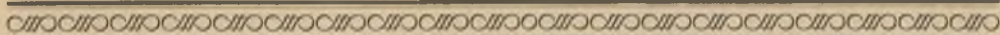
Főiskolánkban az ünnepélyes tanévzáró június 16-án, vasárnap lesz.

Kiadóhivatali vezető: Kovács István.

Kiadja: a főiskolai Ifjúsági Egylet.

Hírgyűjtők: Tóth Lajos teol., Békés Géza képz. n., Széll Imre gimn.

Nyomtatta: Kisfaludy László
a ref. főiskola betűivel, Sárospatakon.

A MUNKATÁBOR INDULÓJA.

Tempo di marcia.

Szabó Ernő—Képes Géza.

